

Інструкція з проведення воркшопів з доброчесності

Воркшоп розроблено в рамках проекту
"Молодіжний марафон доброчесності" за
підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС та за
сприяння Офісу Доброчесності НАЗК

Інструкція розроблена командою Української академії лідерства на основі проведення більше сотні воркшопів для молоді в Чернівцях, Житомирі, Червонограді та онлайн форматі студентами й студентками Української академії лідерства весною 2023 року. Метою створення даної інструкції є бажання поділитись успішним досвідом та зрозумілим й ефективним інструментом для роботи з молоддю в темі доброчесності.

Дана інструкція буде корисна всім бажаючими для проведення коротких занять-воркшопів на тему доброчесності. Для проведення воркшопів потрібно зробити три простих кроки:

1. Ознайомитись з матеріалами: презентацією за цим [посиланням](#) та даною інструкцією. Уточнюючі питання можна задати на пошту join@ual.org.ua чи телеграм [@ulajoin](https://t.me/ulajoin)
2. Зібрати групу з 10-30 учасників/ць віком 14-18 років.
3. Провести 30-45 хвилинний воркшоп.

Ми рекомендуємо, щоб воркшопи проводили у форматі “рівний рівному”. Формат в якому однолітки проводять для інших однолітків в школі, молодіжному центрі, бібліотеці чи інших місцях.

Воркшопи орієнтовані в першу чергу на залучення учасників та учасниць до власних роздумів на тему доброчесності. Важливо допомогти побачити зв'язок теми з їх життям та дозволити самостійно шукати відповіді. Структура наведена в програмі воркшопу є орієнтовною, в процесі проведення варто відштовхуватися від відповідей учасників та учасниць.

При проведенні воркшопів можна використовувати спеціально розроблені роздаткові матеріали, макети яких [за цим посиланням](#).

Після проведення воркшопів учасникам рекомендуємо продовжити самостійне дослідження теми доброчесності використовуючи телеграм бот “Обираю доброчесність” (https://t.me/DecisionTaking_bot). В якому в ігровому форматі можна покращити своє розуміння теми доброчесності й навички прийняття рішень, розвинути вміння помічати корупцію та знаходити шляхи запобігання недоброчесним діям, а ще позмагатись з друзями хто краще знається в доброчесності (порівнюючи зароблені бали в грі).

Варіант 1.

Основна програма

Вступ та поняття доброчесності

Навчальний результат: Учасники_ці зацікавилися та побачили що тема, що буде обговорюватися, має зв'язок з їх життям

Час: 10 хв.

Візуалізація: слайд №2.

Вправа: Заплющіть очі, та спробуйте уявити:

1. Ти домовилася або домовився піти разом з друзями гуляти, а вони не попередивши пішли гуляти з іншою компанією. Як ти будеш почуватися?
1. Ти гуляєш у парку, де є правило прибирати за своїми улюбленцями. І все-таки були вже сутінки, ти не побачив і вступив у те, що наробили улюбленці, бо хтось не прибрав. Як ти будеш почуватися?

Після кожної ситуації варто запросити озвучити декілька коментарів. По завершенню зробити невеликий підсумок, про що говорили учасники та учасниці і запитати, що спільного між цими ситуаціями. Наприклад, вчинили нечесно і не за правилами.

Озвучити визначення доброчесності: "Робити правильно навіть тоді, коли тебе ніхто не бачить".

Можна запитати, як учасники_ці розуміють цю фразу і підсвітити, що будь-які дії мають наслідки. Наприклад, "здавалось би, ну не прибрала я за своєю собакою. Нікого ж не було поруч, а мені не хотілося нахилитися, шукати пакетик. Але наслідком моїх дій є те, що хтось забруднив собі взуття, мусить його мити, зіпсував собі настрій на цілий вечір".

Вправа "Коли ніхто не бачить"

Навчальний результат: Учасники_ці задумалися як вони приймають рішення з точки зору доброчесності через оцінку та обговорення ситуацій.

Час: 10 хв.

Візуалізація: слайди №3-6

Вправа: у попередніх ситуаціях учасники_ці уявляли себе кимось, хто зіштовхнувся з наслідками рішень інших. Тепер потрібно буде оцінити рішення. Для цього можна використовувати жести: палець вгору - "це нормально", палець вниз - "це негативний вчинок", палець посередині - "важко визначитися"

Ситуація 1. Уявіть, що ви йдете після школи голодні та втомлені, ви побачили як перехожий загубив 200 грн. Навколо немає людей, лише здалека видніється особа, в якій ймовірно випали ці кошти. Ви забираєте їх собі і йдете їсти піцу.

Після того, як учасники_ці показали свої реакції, варто запропонувати дати декілька коментарів з різних позицій. Якщо більшість реакцій "це негативний вчинок", можна додати коментарів: "Ви ж не вкрали ці гроші. Людині треба бути уважною, буде їй урок. Сума маленька, що тут такого. Тим паче ви не впевнені, що це ця людина. А те що ви голодні ви впевнені". Після обговорення запитуємо, чи хтось хоче змінити думку.

Ситуація 2. Уявіть, ви гуляєте з друзями біля торговельного центру і бачите, як людина випадково в'їхала велосипедом в чужий автомобіль. Особа, що пошкодила автомобіль планує поїхати з місця інциденту, але ви підходите до неї та говорите, що вона зобов'язана дочекатися власника та відшкодувати зіпсоване майно.

Після того, як учасники_ці показали свої реакції, варто запропонувати дати декілька коментарів з різних позицій. Якщо більшість реакцій "це нормально", можна додати коментарів: "А навіщо підходити до цієї людини, якщо це не ваша справа і не ваше майно? На парковій зоні ще багато людей і ніхто з них не підійшов, то навіщо підходити вам? Людина може бути агресивною і ви можете постраждати, а також це забере ваш особистий час". Після обговорення запитуємо, чи хтось хоче змінити думку.

Ситуація 3. Уявіть, що ви сидите в кафе з подругами, і випадково помічаєте, як в офіціанта падають прибори, він їх підіймає та несе до замовника, бо переконаний, що цього ніхто не бачив. Ви, своєю чергою, вдаєте, що нічого не помітили та продовжуєте спілкуватись з подругами.

Після того, як учасники_ці показали свої реакції, варто запропонувати дати декілька коментарів з різних позицій. Якщо більшість реакцій "це негативний вчинок", можна додати коментарів: "Ну 3 секунди ще ж не пройшло, це ж не ваша відповідальність, а офіціанта. Люди не знають, що з тими приборами щось не те, можна й нічого не казати". Після обговорення запитуємо, чи хтось хоче змінити думку.

Підсумок: Доброчесність - це про

- сміливість приймати правильні рішення
- вміння передбачити наслідки своїх дій

Наслідки (не)доброочесності

Навчальний результат: Учасники_ці зрозуміли причинно-наслідкові зв'язки між невеликими діями та масштабними наслідками, які можуть бути спричинені недоброочесністю.

Час: 10 хв.

Візуалізація: слайд №9

Вправа: Учасники_ці об'єднуються у четвірки і отримують завдання: подумати, якими можуть бути наслідки у таких ситуаціях:

- Людина не стала вчитися в автошколі, а купила водійське посвідчення
- Забудовник зекономив на матеріалах

Після роботи в групі, учасники_ці по черзі висловлюють свої ідеї.

Приймати рішення доброочесно часто потребує сміливості та готовності докласти зусиль. Але у довгостроковій перспективі це дає, як особисті переваги, так і покращує життя суспільства в цілому.

Наприклад, коли ми не боїмося визнати, що зробили помилку - це може бути неприємно в моменті. Але повага до нас буде більшою. Кожен раз, коли громадяни не закривають очі на недоброочесні дії влади - це крок до більш безпечного та заможного суспільства.

Цінність середовища на прикладі УАЛу

Навчальний результат: Учасники_ці надихнулися долучатися або формувати навколо себе середовище що підтримує

Час: 5 хв.

Візуалізація: слайди №10-13

Приклад УАЛ:

- Волонтерство як приклад свідомої доброчесності. Наприклад: якщо ми хочемо жити та не жалітися на суспільство, владу, державу то ми маємо поводитися відповідно
- Створення культури отримання та надання конструктивного зворотного зв'язку.
- Пунктуальність. Загальні правила яких всі дотримуються задля спільного комфорту. Якщо хтось спізнився, то він не запізнився на хвилину він вкрав по хвилині у 55 людей це майже мінус година часу

Завершення

Навчальний результат: Учасники_ці замотивовані продовжувати дізнаватися більше про доброчесність

Час: 5 хв.

Візуалізація: слайди № 14-15

Рефлексія через три запитання “Що нового дізналися?”, “Які емоції виникли?” та “З якими думками йду з воркшопу”.

Запрошення продовжити досліджувати тему через захопливий телеграм-бот https://t.me/DecisionTaking_bot

Варіант 2. Дебати

Вступ та поняття доброчесності

Навчальний результат: Учасники_ці зацікавилися темою, дізналися визначення доброчесності та в яких сферах вона проявляється

Час: 5 хв.

Візуалізація: слайд № 2

Невелика активність-енерджайзер. Пінг-понг - кидаємо м'ячик одне одному і називаємо асоціації на слово "вибір".

Озвучити визначення доброчесності: "Робити правильно навіть тоді, коли тебе ніхто не бачить".

Доброчесність може проявлятися на різних рівнях. Починаючи від побутових ситуацій, як ми вчиняємо одне з одним, продовжуючи академічною доброчесністю та авторським правом, тобто наскільки ми поважаємо чужу інтелектуальну власність та завершуючи тим, наскільки ми дотримуємося законів.

Дебати

Навчальний результат: Учасники_ці розглянули добродесність з різних перспектив через пошук аргументів та контраргументів.

Час: 30 хв.

Візуалізація: слайди № 3-4

Підготовка, 10 хвилин

Об'єднайте учасників_ць у дві групи. Для цього можна розрахуватися на один-два.

Учасники_ці сідають у свої групи. Перша група буде захищати тезу "У світі має ставати більше добродесних людей", друга група - тезу "У світі має залишитися все як є".

Учасники_ці у своїх групах мають сформулювати аргументи на користь своєї тези та обрати трьох людей, які зможуть озвучити ці аргументи під час дебатів.

Дебати, 15 хвилин

1 людина з першої групи - задає тему, наводить аргументи своєї позиції

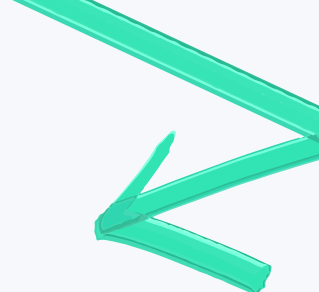
1 людина з другої групи - говорить контраргументи та наводить аргументи на свою позицію

2 людина з першої групи - говорить контраргументи та доповнює аргументи, а свою позицію

2 людина з другої групи - говорить контраргументи та доповнює аргументи на свою позицію

3 людина з першої групи - говорить контраргументи та підбиває підсумки своєї позиції

3 людина з другої групи - говорить контраргументи та підбиває підсумки своєї позиції

На виступ кожної людини є до 2 хвилин. Коли залишається 30 секунд до завершення можна показати карточку, щоб виступаючий_ча побачила, що час завершувати промову.

Інші учасники_ці не можуть озвучувати додаткові аргументи, але можуть передавати тим, хто виступає свої ідеї на листках.

Завершення, 5 хвилин

Запропонувати учасникам сісти на інші місця, щоб вийти з ролі тих, хто захищає певне твердження.

Запитати учасників_ць: “Ви почули багато аргументів та контраргументів. До якої позиції ви зараз схиляєтесь?”

Можна запропонувати показати жестами 1 чи 2, щоб побачити загальну картину. А потім запросити декількох людей поділитися думками.

Цінність середовища на прикладі УАЛу

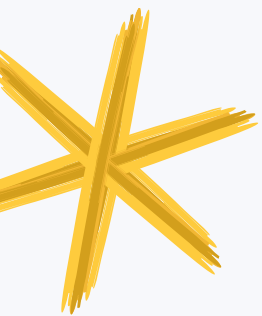
Навчальний результат: Учасники_ці надихнулися долучатися або формувати навколо себе підтримуюче середовище

Час: 5 хв.

Візуалізація: слайди №5-8

Приклад Академії

- Прозора звітність куди та на що йдуть кошти
- Створення культури отримання та надання конструктивного зворотного зв'язку.
- Пунктуальність. Загальні правила яких всі дотримуються задля спільного комфорту . Якщо хтось спізнився то він не запізнився на хвилину він вкрав по хвилині у 55 людей це майже мінус година часу

Завершення

Навчальний результат: Учасники_ці замотивовані продовжувати дізнаватися більше про доброчесність

Час: 5 хв.

Візуалізація: слайди № 9-10

Рефлексія через три запитання “Що нового дізналися?”, “Які емоції виникли?” та “З якими думками йду з воркшопу”.

Запрошення продовжити досліджувати тему через захопливий телеграм-бот https://t.me/DecisionTaking_bot

Цінності
мої критері
для рішень

Брендовані матеріали, які використані в межах реалізації проєкту